

Verkondiging in de Sint Jansbasiliek te Laren, 30/31 juli 2022
Achttiende zondag door het jaar¹

*Hebben is hard...
is naar de aarde hongeren en dorsten.
is enkel zinnen, enkel botte plicht.*

*Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken,
is kind worden en naar de sterren kijken,
en daarheen langzaam worden opgelicht.*

De erfenis.

Een man die zijn stem verheft uit het volk dat Jezus omringt:
“Meester, zeg aan mijn broer dat hij de erfenis met mij deelt”.

De vraag treft me, omdat deze zo menselijk, zo invoelbaar is.
Eén van de kinderen staat met lege handen.
Families zijn erdoor uiteen gevallen, omdat iemand buiten de boot viel,
minder bedeeld werd of zelfs overgeslagen, onterfd.

Wat is de kostbaarste erfenis die u, jou, mij ten deel valt?
Jezus geeft het antwoord: het leven.
“Geen enkel bezit kan uw leven veilig stellen”.
Wij staan met lege handen voor de Eeuwige.
Wij staan allen als arme mensen voor zijn troon.

Het boek Prediker, de wijsheidsleraar die leefde enkele eeuwen voor Jezus,
brengt onze menselijke kwetsbaarheid en sterfelijkheid stevig onder woorden:

¹ Prediker 1,2; 2, 21-23; Kol. 3, 1-15. 9-11; Lucas 12, 13 - 21

Ijdelheid der ijdelheden. Je kunt ook vertalen met: "Lucht en leegte, alles is leegte."

"Geen enkel bezit kan uw leven veilig stellen."

Paulus noemt de drang naar het stapelen van bezit zelfs afgoderij. Zint op het hemelse, adviseert hij ons, niet op het aardse."

"Geen enkel bezit kan uw leven veiligstellen."

Is dat een vaststelling die u en mij verdrietig, verslagen moet maken en mij, als predikant, verplicht eens flink uit te pakken over rijkdom en ongelijke sociale verhoudingen in ons land en wereldwijd?

Mocht ik me al laten verleiden een oordeel uit te spreken, dan val ik er zelf als eerste onder. Ook mij ontbreekt niets in een wereld waar velen het meest elementaire ontberen.

Schatten vergaren voor jezelf, maar niet rijk zijn bij God. Een prikkelende tegenstelling.

De man uit de gelijkenis, die man met die nog grotere schuren, opslagplaatsen, is heel rijk, zeker. Hij heeft het goed gedaan.

Maar in zijn ondernemende leven, waarin hij goed heeft geboerd, is ook iets van menselijke armoede geslopen.

Wij moeten hem daarvoor niet veroordelen. Ik heb eerder met hem te doen. Als je hem goed beluistert blijkt hij nogal *alleen* te leven, te denken, te spreken. Een beetje *eenzaam* zelfs.

Wij horen hem niet spreken met andere mensen, met familieleden, vrienden, zakenpartners.

Hij overlegt alleen maar met *zichzelf*, hij spreekt zichzelf toe. "Dan zal ik tot mijzelf zeggen: 'Man, je hebt een grote rijkdom liggen, voor lange jaren; rust nu uit, eet en drink en geniet ervan!'"

Het is die man natuurlijk van harte gegund.

Maar onderweg is hij innerlijk arm geworden, alleen met zichzelf bezig, uitgegroeid tot een mens die denkt dat hij niet alleen over zijn rijke materiële bezit beschikt, maar ook over de *tijd*, de dagen en de jaren.

Zo heeft hij rijkdom verspeeld. De rijkdom bij God. Zijn leven bestaat uit *hebben* en niet uit *zijn*.

Ed Hoornik schreef er een gedicht over, een paar regels eruit:

Hebben is hard...

is naar de aarde hongeren en dorsten.

is enkel zinnen, enkel botte plicht.

Zijn is de ziel, is luisteren, is wijken,
is kind worden en naar de sterren kijken,
en daarheen langzaam worden opgelicht.

Rijkdom bij God.

God, die niet te vinden is in de erfenis van wat voorbij is, verleden.

God die één en al toekomst is; die te vinden is in het *samen* spreken, denken, delen en leven.

Dat is een rijkdom die je niet kunt verliezen, die alleen maar groter kan worden en die uiteindelijk jouw eeuwig erfdeel is: de vriendschap met je naasten en met God, die je meeneemt over de grens van de dood heen.

Die erfenis moge ons deel zijn.

Amen.

pastoor Nico van der Peet